

Расширится государственная поддержка высокотехнологичного экспорта, включая предоставление госгарантий, а также поддержка импорта высоких технологий.

Основной акцент при формировании рынков высокотехнологичной продукции будет уделен разработке «прорывных» технологий, которые могут обеспечить производство продукции с принципиально новыми потребительскими качествами.

Быстрому распространению современных технологий в АПК и сельском хозяйстве будут способствовать следующие инструменты содействия развитию инновационной деятельности:

меры по совершенствованию отраслевого регулирования и сокращению барьеров для распространения новых технологий, привлечению иностранных инвестиций;

меры по развитию технологического регулирования, модернизации устаревших стандартов;

поддержка импорта важнейших универсальных современных технологий.

УДК 657.421

*Сафронська І.М., к. е.н, доцент,
Бесєдина Г.Є. к. е.н, доцент
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
Ковальова Т.В. к. е.н, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

***Анотація.** Розглянуто питання сутності, класифікації та обліку основних засобів в сучасних умовах господарювання. Визначено коло завдань з обліку основних засобів.*

***Ключові слова:** основні засоби, облік, завдання, результат, підприємство.*

Постановка проблеми. Основні засоби сільського господарства є однією із складових виробничого потенціалу, як галузі, так і народного господарства держави. В останні роки через обмеженість фінансових ресурсів

спостерігаються негативні тенденції у відтворенні основних засобів аграрного сектора. Водночас поінформованість про наявність основних засобів та постійний контроль за їх ефективним використанням мають велике значення для управління виробничою діяльністю кожного підприємства. Ефективність використання основних засобів залежить від організації своєчасного одержання надійної і повної облікової інформації. У цьому зв'язку зростає роль та значення бухгалтерського обліку як однієї з найважливіших функцій управління. Важливою підсистемою в системі обліково-економічної інформації підприємства є облік основних засобів і контроль за їх збереженням та використанням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Незважаючи на те, що основні засоби, як економічна категорія, використовуються досить часто, та розглядається в працях таких учених, як: Ф.Ф. Бутинця, В.Г. Андрійчука, М.Ф. Огійчука, С.Ф. Голови, Г. Г. Кірейцева, Н. М. Ткаченко та інших, питання сутності, класифікації та обліку основних засобів в сучасних умовах господарювання набуває все більшого значення.

Формування цілей статті. Метою написання даної статті є опрацювання літературних джерел для визначення сутності та завдання обліку основних засобів, оскільки вони утворюють виробничо-технічну базу і визначають виробничу потужність підприємства.

Виклад основного матеріалу. Однією з важливих проблем, що стоять перед системою управління сільськогосподарським підприємством є створення на підприємстві дієвої системи управління його майном. Ефективність такої системи напряму визначається якістю інформації, що використовується для управління. Тому, одним з найважливіших завдань, що має ставитися при побудові системи ефективного та раціонального використання майна підприємств є формування на підприємстві достовірної інформації про рівень забезпеченості та ефективність використання основних засобів [1].

Методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби і розкриття інформації про них у фінансовій звітності

підприємств, організацій та інших юридичних осіб всіх форм власності регламентуються П(С)БО №7 «Основні засоби» [2], згідно з яким до основних засобів належать матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів і послуг, надання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних функцій, очікуваний строк корисного використання яких більше одного року.

Поряд із цим, у Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 16 основні засоби – це матеріальні активи, які використовуються компанією для виробництва або поставки товарів і послуг, для здавання в оренду іншим компаніям або для адміністративних цілей; і передбачається використати протягом більш ніж одного річного періоду [3].

Згідно з пп. 14.1.138 ст. 14 Податкового Кодексу України основні засоби – це матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 2500 гривень, невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 2500 гривень і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зношенням та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік [4].

В.Г. Андрійчук визначає основні засоби, як грошове вираження засобів праці, а Ф.Ф. Бутинець зазначає, що основні фонди (засоби) – це матеріальні активи, що утримуються з метою використання виробництва або постачання товарів, надання послуг, надання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання яких більше одного року [5,6]. Однак, зауважує, що при визначенні основних засобів необхідно виходити з того, що вони є частиною активів, тобто ресурсів, контрольованих підприємством у результаті минулих

подій, використання яких, як очікується, приведе до надходження економічних вигод у майбутньому, зауважує М.Ф. Огійчук [7].

Отже, основними засобами - це засоби виробництва, які перебувають у процесі виробництва і використовуються поступово протягом кількох виробничих циклів, частинами переносять свою вартість на готовий продукт, тому їх вартість надходить періодично в оборот частинами і частинами ж відшкодовується в готовому продукті певного виробничого циклу.

Аналіз літературних джерел дає можливість стверджувати, що немає однозначного визначення завдань обліку основних засобів, проте всі вони досить наближені.

Так, С.Ф. Голов зазначає, що правильна постановка обліку основних засобів повинна забезпечити: чітке документальне оформлення та своєчасне відображення в облікових регістрах надходження, переміщення, ліквідації та вибуття основних засобів; найсуворіший систематичний контроль за збереженням кожного об'єкта основних засобів і ефективним використанням машин, устаткування, транспортних засобів і виробничих площ; правильне обчислення і своєчасне відображення в обліку амортизаційних відрахувань та сум зносу основних засобів; правильне відображення витрат на ремонт основних засобів [8]. Н.М. Ткаченко вважає, що бухгалтерський облік основних засобів повинен забезпечити: контроль за їх зберіганням; своєчасне, правильне документальне оформлення відображення в обліку надходження основних засобів, їх внутрішнього переміщення (з цеху в цех, зі складу на склад, з відділу у відділ), ефективного використання, вибуття (ліквідація, реалізація, безкоштовна передача); своєчасне (щомісячне) відображення в обліку зносу (амортизації) основних засобів; відображення в обліку витрат на ремонт основних засобів; визначення результатів від ліквідації, а також збитків від списування не повністю амортизованих об'єктів основних засобів; виявлення зайвих та морально застарілих основних засобів [9].

Отже, у коло завдань бухгалтерії з обліку основних засобів входить: правильне документальне оформлення та своєчасне відображення в облікових

регістрах надходження, вибуття, списання і переміщення їх усередині сільськогосподарського підприємства; контроль за збереженням кожного інвентарного об'єкта; своєчасне і правильне обчислення та відображення в регістрах зносу основних засобів, а також визначення результатів від ліквідації; контроль за ефективним їх використанням.

Для більш повного використання на практиці резервів по збільшенню виробництва сільськогосподарської продукції необхідно активізувати можливості бухгалтерського обліку основних засобів, який повинен забезпечити: контроль за збереженням основних засобів і раціональним їх використанням; правильне документальне оформлення і своєчасне відображення відповідно в реєстрах надходження основних засобів, їх внутрішньогосподарського переміщення, вибуття, безкоштовної передачі, реалізації або ліквідації, передачі міжгосподарським підприємствам у порядку пайових внесків; своєчасне і точне обчислення і відображення зносу основних засобів; точне визначення результатів від ліквідації основних засобів, а також втрат від списання не повністю амортизованих об'єктів; точний розрахунок і забезпечення даних про середньорічну вартість виробничих основних засобів сільськогосподарського призначення, необхідних для обчислення окремих економічних показників; дійовий контроль витрат по підтриманню основних засобів у працездатному стані. Своєчасне і чітке виконання названих завдань та одночасне вдосконалення обліку основних засобів сприятимуть позитивному впливу системи бухгалтерського обліку і внутрішньогосподарського контролю на ефективність використання всієї сукупності засобів виробництва сільськогосподарських підприємств.

Висновок. Узагальнюючи проведені дослідження можна зробити висновок, що більшість авторів сходяться до того, що пріоритетними завданнями обліку основних засобів є: правильне документальне оформлення та своєчасне відображення в регістрах обліку надходження, внутрішнього переміщення й вибуття об'єктів основних засобів; контроль за збереженням основних засобів; контроль за витратами на ремонт основних засобів, а також

за ефективністю використання основних засобів; правильне обчислення та відображення в обліку сум амортизації; отримання документально обґрунтованих даних про наявність та рух основних засобів за місцями їх експлуатації, а також у розрізі осіб, відповідальних за її збереження; виявлення результатів від реалізації об'єктів основних засобів або іншого їх вибуття.

Аналізуючи погляди різних авторів щодо визначення поняття «основні засоби», можна звести їх до загального твердження, що основні засоби – це матеріальні активи різного роду, що виступають невід'ємною частиною процесу виробництва і їх вартість переноситься на вартість виготовленої продукції шляхом амортизації.

Список літератури.

1. Жук В.М. Теоретичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в аграрній економіці підприємствах / В.М. Жук // Економіка АПК. –2010. – №10.- С.87- 91;
2. П(С)БО 7 «Основні засоби» № 92 від 27.04.2000 р.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00);
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» від 01.01.2012 р.:– Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_014;
4. Податковий Кодекс України / Закон України від 02.12.2010 р.№2755-VI // Налоги и бухгалтерский учёт. – 2012. - № 2 (206);
5. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. //В.Г. Андрійчук - 2-е вид., доп. і перероб. — К.: КНЕУ.– 2002. — 624 с;
6. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник /Ф.Ф. Бутинець та ін.- 8-е вид., доп. і перероб.– Житомир ПП «Рута». – 2009.– 912 с.;
7. Огійчук М.Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, М.І. Беленкова та ін. – 6-те вид., перероб. і допов. – К.: Алерта, 2011. – 1042с.
8. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: Аналіз стану та перспективи розвитку / С.Ф. Голов. –Навчальний посібник. – 2007. – 522 с.

9.Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник [3-є вид., перероб та допов.] / Н.М. Ткаченко. – К.: Алерта. - 2008. – 926 с.

Annotation

The main means of agriculture is one of the components of production capacity, as the area and the economy of the state. The efficiency of fixed assets depends on the organization of reliable and timely receipt of a complete account information. In this context, the role and importance of accounting as one of the most important functions of management.

One of the important problems facing the system of farm management is the creation of an effective system of enterprise management of its assets. The effectiveness of such a system is directly determined by the quality of information used for management. Therefore, one of the most important tasks that should be placed in the construction of an efficient and rational use of corporate property is the formation of an enterprise of reliable information about the level of security and efficiency in the use of fixed assets.

Analysis of the views of various authors to the definition of "fixed assets", you can bring them to the general statement that the fixed assets tangible assets of various kinds, to be an integral part of the process of production and the cost is transferred to the cost of products manufactured by depreciation.

Summarizing our study we can conclude that most authors agree to the fact that the priorities of fixed assets are correctly documented and duly reflected in the accounting records revenues, internal displacement and disposal of fixed assets, control of the safety of fixed assets, control of expenditure the repair of fixed assets, as well as on the effectiveness of fixed assets, the accurate calculation and recording of depreciation, obtaining well-documented data on the presence and movement of plant and equipment at the places of their operation, as well as by those responsible for its safety, the identification results on sale of property, plant and equipment or other disposals.

УДК 657.6:338.58

Сиротюк Г.В., к.е.н., доцент,
Сиротюк К.С.

Львівський національний аграрний університет

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА

Анотація. У статті викладено основні етапи проведення аудиту витрат виробництва. Розкрито організаційні та методичні аспекти аудиту витрат виробництва. Вказано на аудиторські процедури, які використовуються при аудиті витрат виробництва, можливі помилки, що виявляються в процесі перевірки. Подано послідовність проведення аудиту.

Ключові слова: аудит, витрати, аудит витрат виробництва, методика аудиту, собівартість, аудиторські процедури, аналітичні процедури.